

ובדרכי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל, טל: 03-9097022

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

יסר בנך ויניחך ויתן מעדנים לנפשך (משלי כט. יז)

לאחר שמנתה התורה בפרשתינו את הברכות לעמלי התורה, ביארה, מה יהיה והיה וחיי לא ילכו ישראל בדרך הישרה. ויותר מזאת מבארת שיתכן שהאדם יחטא והשייטת ייסרו ועם כל זאת ילך בקרי, כמו שכתוב 'ואם עד אלה לא תשמעו לי, ויספתי וגו' (כ. יח). ועל אף שהקב"ה יוסיף לייסרו, ימשיך להלך בקרי שנאמר 'ואם תלכו עמי קרי ולא תאבו לשמע לי, ויספתי וגו' (שם כא). וגם אז יתכן שימשיך בקשיות ערפו, כמו שנאמר 'ואם באלה לא תוסרו לי והלכתם עמי קרי והלכתי וגו' (שם כג). וגם זאת לא יספיק לו וימשיך בקרי, שנאמר 'ואם בזאת לא תשמעו לי והלכתם עמי בקרי, והלכתי וגו' (שם כד). ומתי יכנע לב האדם לשוב ממריו וקשיות ערפו רק כשהקב"ה יתן אותו תחת אדונים קשים, עבד לגויים שפלים ובזויים, רק אז יחזור בו ממעשיו ויעשה תשובה לחי העולמים, וככתוב בפסוק 'אף אני אלך עמם בקרי, והבאתי אתם בארץ אויביהם, או אז יכנע לבבם הערלי' וגו' (שם מא) וכמבואר שם בתרגום יונתן בן עוזיאל.

ודבר זה צריך ביאור: ראשית, מה גורם לאדם שימשיך במריו וערפו, אם סובל יסורים קשים מנשוא, וזאת גם לאחר שהשייטת הוסיף לו ארבע פעמים זה אחר זה כמבואר בפסוקים. וכמו כן יש להבין, מדוע יחזור האדם למוטב רק כאשר ינתן ביד זרים שימשלו בו בעל כרחו. ומדברי החכם מכל אדם שלמה המלך ע"ה יתבאר יפה עניין זה של קשיות ערף האדם. שהרי כתב בספרו (משלי כב. טו) 'אולת קשורה בלב נער, שבט מוסר ירחיקנה ממנו, וביאר המלבי"ם וז"ל בקיצור: שהגם כשתהיה האולת אצל הגדול בשנים יעשה שורש במעמקי לבבו ואי אפשר להפרידו ממנו, כמ"ש 'איל ינאץ מוסר אביו, אם תכתוש את האויל במכתש בתוך הריפות בעלי, לא תסור מעליו אולתו'. אבל בלב נער עדיין לא מצאה האולת שורש במעמקי לבבו בפנים, רק היא קשורה בלבו, כקושר דבר אל דבר על ידי חוט או משיחה, שאם ינתק החוט הקושר אותם יסור הקשר, כן האולת הוא אצלו דבר חיצוני, רק קשורה בו, ועל ידי שבט מוסר ירחיקנה ממנו, עכ"ל.

למדנו כמה נורא אם האדם גדל באולתו ולא מייסרים אותו עוד בעודו טליא לילך בדרך הישרה. וכמו שביארו חז"ל על אבשלום ואדניה בניו של דוד המלך, שהיות ולא ייסר אותם הגיעו לאן שהגיעו ר"ל. ומכנגד, שלמה המלך ע"ה אשר נאמר עליו 'דברי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו' (משלי לא. א) זכה והגיע לפסגות שהגיע. ומזה נלמד שאותם החכמים בעיניהם אשר אומרים על ילד שמתנהג באולות, 'הנח לו, הוא יגדל הוא יבין!', טעות חמורה היא ולהיפך הוא. וכמו כן אותם האומרים 'כמה שהסברתי לו, הוא לא מבין!' וע"כ ההורה פוכר ידיו ולא עושה כלום, גם היא רעה גדולה שמניח לו להלך באולתו.

והיות ואדם זה לא הורגל למרות, אלא עושה ככל העולה על רוחו, ע"כ רק כשינתן ביד אדונים קשים יחזור למוטב. משום שכל הצרות שבאות על אדם זה, הוא נוטה לתלות זאת במקרים או בטעויות של אחרים או שלו וכדו'. אך כאשר ניתן ביד אדונים קשים, חוזר להיות כילד המתחנך בבית הוריו, שעושה דבריהם גם כאשר לא חפץ לבו ומתרגל לקבל מרות בעל כרחו, אז נזכר מי עשאו ומי מייסרו ושב לאביו שבשמים.

ועפ"ז ניתן לדקדק ולבאר את פסוק יסר בנך ויניחך, ויתן מעדנים לנפשך (משלי כט. יז), גם בדרך זו. כאשר הנך מייסרו בעודו יבנך, כלומר, כשהוא מרגיש שהוא בנך, שהוא כפוף למרות שלך שזה בעודו קטן, אזי תזכה ויניחך ויתן מעדנים לנפשך. ויהי"ר מלפניו יתברך שיתן לנו את החכ, החכמה והדרך הנכונה ליישר בנינו לעשות רצון יוצרינו באהבה ובשמחה, ונזכה כולנו שיתקיים בנו ויניחך ויתן מעדנים לנפשך, אכ"ר.

פניני הלכה

תפילת שחרית בחג השבועות מיד אחר עלות השחר

מנהג אבותינו הקדושים לכתחילה לקרות קרית שמע ולהתפלל שחרית בחג השבועות ובהושענא רבה תכף שעלה עמוד השחר.

והגר"י רצאבי שליט"א בחיבורו 'עניני יצחק' (סי קי"ט אות ה') הביא שיש לפחות שלוש עשר פוסקים המתירים להתפלל אז לכתחילה קודם הנץ החמה, וזה לשונו בקיצור: **רבינו מנחם** שהובא בכסף משנה פ"א מהל' קי"ש הל' י"ב, ודבריו נסמכים על דברי **גאון** כנזכר שם (וסתם גאון הוא רב האי גאון) ועל פי **הרי"ף** המובא שם, **מגן אברהם** סי' נ"ח סק"ג, **מהרי"ץ** בעץ חיים ח"ב דף ע"ד, **חיי אדם** כלל כ"א סי"ג, **שלחן ערוך הגר"ז** סי' נ"ח, **שתילי זיתים** שם סק"י, **פרי מגדים ומשנה ברורה** סי' פ"ט סק"א, וזוהי גם כן דעת **האליה רבה** המובא בפמ"ג סי' פ"ט ובכפ **החיים** שם סק"ב, כי הגם שחלק על המג"א לגבי ימי הסליחות וכתב דלא דמי, דבזמן מועט כזה אפשר להמתין יעו"ש, נמצא עכ"פ שמודה שבזמן מרובה מותר לכתחילה, וזהו כנודן דידן שהפרש הוא גדול כשענה ומחצה. דוק והבן.

ברכת 'מזל טוב' שלוחה לידידינו הנכבד ר' אילן נגר הי"ד לרגל הכנס בנו ה"ה אביתר נר"ו בברית הנישואין, ולידידינו היקר ה"ה יוריאל רייבי נר"ו לרגל הכנסו בברית הנישואין. יהא רעוא שיזכו לבנות ביתם כאלקנה וחנה, ויראו בנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצוות, אכ"ר

מרבני הקהילה

הרה"ג שמואלי נעזוני שליט"א
רב ק"ק 'בית דוד ושלמה'

תבלה שנה וקללותיה

פתרונות לפרשת 'בהר'
אחודה חידה! המלה היא 'שני'
תבואות, פירושה 'שנים' ולא שנים.
הזוכה בהגרלה: הלל אושרי.
מי בתמונה? טרם נפתרה החידה,
שבוע אחרון לפתרונה.

אזרחי יפה!
בהמה טמאה המותרת באכילה
ומזכרת בפרשתנו,
הכיצד?
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מובא במסכת מגילה (לא) רשב"א אומר: עזרא תיקן להם לישראל שיהיו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת ובמשנה תורה קודם ר"ה. מאי טעמא? כדי שתכלה שנה וקללותיה. שואלת הגמ': בשלמא במשנה תורה מובן שתכלה שנה וקללותיה כי זה סוף שנה. אבל קללות שבפרשת בחוקותי קודם שבועות וכי שבועות הוא ר"ה? מתרצת הגמ': שבועות זה גם ר"ה שהרי בעצרת נידונין על פירות האילן.

ומבאר השל"ה הקדוש: שפירות האילן זה רמז לנשמות של עם ישראל שנידונים בשבועות על החלק הרוחני שלהם, כמה סיעתא דשמיא יזכו להצלחה בתורה. שבועות הוא השרש הרוחני לכל הצלחת האדם במשך כל השנה.

בפרשת השבוע "אם בחוקותי תלכו" מבאר רש"י: שתהיו עמלים בתורה. ולכאורה מדוע צריך לעמול בתורה שזה אומר בכל הכח ממש, ומדוע לא מספיק ללמוד תורה בלי עמל וטורת, אלא הביאור "אדם לעמל נולד", והאפשרות ניתנת לאדם לבחור אם בעמל תורה או בעמל אחר שזה כולל את כל הקשיים שיש בעולם הזה. ובדאי עדיף לבחור בעמל תורה שאז קשה בהתחלה כי כל ההתחלות קשות אבל אח"כ מרגיש האדם מתיקות שאין כמותה, שאם היו מרגישים היו משתגעים אחריה. ורק כיון שאדם בוחר ליהנות מהבלי עולם הזה, לכן הוא לא מרגיש הנאה מדף גמרא ומחידוש תורה.

וזהו הביאור במסכת תענית (א) דאמר ר' אושעיא: למה נמשלו תורה בשלשה משקין הללו - במים, ביין ובחלב, לומר לך: מה שלשה משקין הללו אין מתקיימים אלא בכלים פחותים, אף דברי תורה אין מתקיימים אלא במי שדעתו שפלה עליו, והיינו דאמרה לו בת הקיסר לרבי יהושע בן חנניה: חכמה מפוארה בכלי מכוער, שאל אותה: אביך הקיסר באיזה כלים מניח את היין, ענתה לו: בכלי חרס, אמר לה: כולם בכלי חרס וגם המלך בכלי חרס, המלך חשוב מכולם וצריך להניח בכלי זהב, שמעה לו בת הקיסר והניחו את היין בכלי זהב וכל היין החמיץ. שאל הקיסר את בתו מי נתן לך את העצה, והיא ענתה רבי יהושע. שאל אותו הקיסר מדוע נתת לה עיצה כזאת שהכל יחמיץ, ענה רבי יהושע כמו שהיא אמרה לי חכמה מפוארה בכלי מכוער כך עניתי לה שאת היין שמים בכלי חרס מכוער ולא בכלי זהב כך התורה תקיימת בי יותר משאילו הייתי נאה. שאל הקיסר והרי יש חכמים וגם נאים. ענה רבי יהושע: שאם היו מכוערים היו יותר חכמים.

ובדאי יש לתמוה מה ראתה בת הקיסר לקנטר ולהעליב את רבי יהושע, וכי מי שחכם צריך להיות גם יפה ומדוע רבי יהושע עונה לה שהחכמה דוקא באדם מכוער, אלא אין הכונה שרבי יהושע היה מכוער חיצונית יתכן שהיה מאוד נאה, אבל החיצוניות לא ענינה אותה כלל והוא לא עשה שום השתדלות לטפח את עצמו. לכן היא שאלה - מדוע אתה לא מטפח את החיצוניות שלך ועל זה הוא ענה - שיופי הוא על חשבון חכמת התורה, אי אפשר שהראש יהיה גם בתורה וגם בחיצוניות ואם אתה רואה שיש חכמים וגם נהנים מהעולם הזה אהבים יופי, משקיעים ביופי, תדעי לך שאם היו שונאים יופי היו תלמידי חכמים ביותר.

וזהו הלימוד שמי שרוצה לגדול בתורה באמת צריך לפתח שנאה לשטויות והבלי העולם הזה. ועד שהאדם מתפלל שיכנסו דברי תורה לתוך מעיו, יתפלל שלא יכנסו תענוגים לתוך מעיו.

תורתן של בנים

עמל תורה

כתוב בפסוק 'אם בחקתי תלכו ואם את מצוותי תשמרו ועשיתם אותם' (ב. ג. א). שואל רש"י, מה מלמד המילה בחוקותי? אומר רש"י, מלמד לעשות את המצוות. ושואל רש"י, והרי כתוב אח"כ 'ואת מצוותי תשמרו', איך זה מתיישב? מתרץ רש"י, מלמד על עמל תורה, שאם אדם לומד תורה אז הוא מקיים מצוות לימוד תורה, אבל אם זה גם קשה לו מקיים גם מצוות עמל תורה שנלמד מהפסוק 'אם בחוקותי תלכו'.

ומה נקרא 'עמל התורה'?

לא רק מי שמתעמק בתוך הסוגיה נקרא שעול בתורה. אלא גם מי שיש לו קשיים חיצוניים, כגון: שחם לו ובכל זאת לומד, או שהיה כענת רוצה לשחק אך במקום זה יושב ללמוד, או שיש לו כל צער אחר ובכל זאת יושב ולומד, זהו עמל התורה.

מאת התלמיד אביעד עוזיירי נ"י כיתה ו'

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מהנעשה בת"ת

ויחן שם ישראל...

טבח קטן

לנותב את הכוחות למקום הנכון...

לעילוי נשמת
שלמה טביב בן סאלם
תנצב"ה

לרפואת
אבנר בן יפת
בתוך שכחע"י

ניתן להקדיש את העלון
להצלחת, לרפואת, לעילוי נשמת.
לפרטים במזכירות הת"ת: 03-9097022

מחידושי רבותינו

אם בחוקתי תלכו וגוי.

לושיק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

מהליכות אבותינו

מקוריות נעימות לימוד התורה

קיבלנו מאבותינו נעיג נעימות
מיחדות, לכל לימוד ולימוד בפני
עצמו, יפים לעניין, ונאים לבניין.

כגון למשנה, לתלמוד, לזוהר,
לעין יעקב, למדרשים ומנורת
המאור, לפירוש רש"י (על
התורה), לרמב"ם, לשלחן ערוך,
לכל אחד ואחד מהנזכרים יש
ניגון שונה. וכל נגינות אלו
מחצבתן ממקור ישראל, דהיינו
לא נלקחו מאומות העולם, ואין
להם חלק ונחלה בהם. וכתב
הר"ר אברהם ערוסי זצ"ל,

שקבלה היא בידינו מאבותינו
ומסורת בידם מאבותם איש מפי
איש, שנעימות הללו ניתנו למשה

בסיני, ע"כ. (נעיין באורך בשנייה יחיד

סי קס"ד ס"י ובענין יצחק שם)

כל המפרשים עמדו בביאור פסו זה, ואנו נענה את חלקו בו מה שחלק לנו הי בבינה, כפי
קטנות שכלינו. ולכאורה אומר: בחוקתי קשה, שהיל"ל [שהיה לו לומר]: אם בחוקים האלו תלכו
[ומשמע דקאי אחוקים הנז' בפי הקודמת, והם: מצות שמיטה ויובל, וכ"ו] ומה הלי אומר:
בחוקתי. וג"כ אומר: מצותי קשה, שהיל"ל: ואת המצות תשמרו וגוי.

ולהבין כל זה, נקדים לבאר פ"ז: אשרי איש ירא את ה' מצותיו חפץ מאד. ולכאורה היל"ל:
במצות חפץ מאד, והענין הוא: כי הנה אחז"ל: שצריך האדם כשיעשה איזה מצוה, או יעסוק
בתורה, שצריך לעשות אותם לשם ה' לבד, בלי שום פנייה אחרת, בלתי להי לבדו, [שלא ע"מ
לקבל פרס וכיוצא מאיזה פניות אחרות]. עוד נודע מאז"ל: שהקב"ה קיים כל מצות התורה עד
שלא ניתנה.

ונראה, דזהו כוננת דוד המע"ה באומר: אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד. כלומר:
אשרי איש [היינו בחור] שהוא ירא את ה', שיראתו אינה יראת העונש או כדי לקבל פרס רק
הוא ירא את ה' לבד דוקא בגין דאיהו רב ושליט עיקרא ושורשא דכל עלמין, וזהו נקי: יראת
הרוממות. וגם במצותיו חפץ מאד כלומר: שגם בקיימו המצות, אין כוונתו בהם בכדי לקבל
פרס, או בכדי להנצל מהעונש, רק כי הם מצותיו, ר"ל: לפי שהם מצותיו של ה' וכיון שכל
מצותיו אינן אלא לשם ה', כל ייעודים הגשמיים והשכר הגשמי ממילא אתיו, אנ"פ שאין
כוונתו עליהם בקיום המצוה. והיינו מה דכתיב בתורה: גבור בארץ יהיה זרעו וגוי, הון ועושר
בביתו וגוי, וכולן עד הסוף. וגם ז"ס קרא דכתיב: אשרי האיש לא הלך בעצת רשעים וגוי, כי
אם בתורת ה' חפצו, כלומר: שאין חפצו בעסק התורה לשום פנייה אחרת, כי אם בתורת ה',
כלומר: בשביל שהיא תורת ה', ועסקו בה הוא לשם ה' לא זולת, וייעודים הגשמיים ממילא
אתיו, דכי: והיה כעץ שתול על פלגי מים וגוי.

ונראה דזהו כוננת הכתוב כאן באומר: אם בחוקתי תלכו, בחוקתי דייקא, כי הם חוקתי ודאי, שאני קיימתי התורה עד שלא נתתיה לכם. ואת
מצותי תשמרו. פי': שתשמרו לעשות המצות לשמי דוקא, והיינו מצותי, שיהיו מצותי דוקא, לשמי בלי שום פנייה אחרת, ועיי': ועשיתם אותם,
שתעשו עדי"כ ג"כ למעלה בשמי השמים, כנודע בכוננת כל המצות, היאך כל המצות הם עומדים ברומו שייע בכוונותיהן. וכשתעשו הדברים
לשם פועל, אז ונתתי גשמים בעתם וגוי, וכל הברכות שהולך ומונה עד הסוף. אמנם יש להבין באומר: גשמיכם, וכי הם שלנו? הלא אינם
אלא של ה' שהוא מוריד הטל ומוריד הגשם, והיל"ל: ונתתי הגשמים בעתם, מה זה גשמיכם שהי קוראם על שמנו. ואפשר במאז"ל [ג"ה פ"א],
וז"ל: מתיב, תמיד עיני ה' אלהיך בה וגוי, עתים לטובה ועתים לרעה. עתים לטובה כיצד? הרי שהיו ישראל רשעים גמורים בר"ה ופסקו להם
גשמים מועטים, לטוף חזרו בהם, להוסיף עליהם א"י שכבר נגזרה גזרה. אלא הב"ה מורידן בזמנן את הארץ שצריכה להם, הכל לפי הארץ,
וכי ע"כ. ונראה שזה כוננת הכתוב כאן: ונתתי גשמיכם בעתם וגוי; גשמיכם דייקא, גשמים שלכם שנפסקו להם בר"ה, והרי הם כשלכם -
גשמיכם ממש, ואף אם הם מועטים, כשתלכו בחוקתי ותשמרו מצותי אני מורידן בעתם - בזמנן ממש על הארץ שצריכה להם. ובכ"ו: ונתנה
הארץ יבולה וגוי, שאתן אותן בזמנן ובעתם וירדו בברכה, כי תרד עמו הברכה מלמעלה ע"י קיום המצות. וזהו כוננת הכתוב באומר: גשמיכם
- שהם שלכם ממש, שכבר נפסקו לכם בר"ה, והרי הם גשמיכם שלכם.

עוד ירצה באומר: גשמיכם, שר"ל: שאוריד לגשמים כראוי להם, לא שכורה ולא צמאה אלא בינונית. וזהו: גשמיכם - גשמים הראוי לכם כדי
צורך הארץ, שכל זמן שהגשמים מרובים, מטשטשין את הארץ ואינה עושה פירות. והיינו: בעתם - בעת הצורך כשהארץ צריכה להם, שאלו
הם גשמיכם - גשמים הראויים לכם. כי בזה ונתנה הארץ יבולה וגוי. ולהיפך כל זמן שהגשמים מרובים, מטשטשין את הארץ ואינה עושה
פירות. וזהו כוננת מה שאנחנו אומרים בתפלה: ותן טל ומטר לברכה על כל פני האדמה וכי, לברכה דייקא, משום דכשירדו בברכה, אף אם
הם מועטים - הארץ תתן יבולה ועץ השדה יתן פרי, וגוי. ולהיפך כשירדו במארה כשארץ ישראל ערש"מ ח"ו, אף אם הן מרובים, אין מועילין
לארץ כלום, אדרבה, מטשטשין אותה ואינה עושה פירות. וע"כ לברכה דייקא, כי זה עיקר הגשמים, ולא הגשמים עצמן. וכ"כ כתיב הכ"ו:
ונתתי גשמיכם בעתם וגוי, וכתיב התם: ונתתי מטר ארציכם בעתו וגוי, מטר ארציכם דייקא, מטר כפי ארצם לבד כדי צרכה, שאורידו בברכה
כפי המועיל לה, בעתו - בעת הצטרכותה למטר.

בדרכיהם אתהלך....

ממי אתה מפחד?!

אמו של הרב יחיא אלשיך, מרת ולולה, אשת ר' נתנאל, קיימה בעצמה את מאמר חז"ל "ולא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה". בפשטות,
בענוה ובצניעות מופלגת ניהלה את הבית. עיניה היו תמיד מושפלות. מעולם לא הבחינו בשמץ של כעס על פניה, בקושי הוציאה מפיה מספר
מילים הכרחיות במשך כל שעות היום, שלא לדבר על לשון הרע או רכילות, שלא היה קיים מושג כזה אצלה. היא עלתה ארצה יחד עם בנה
הרב יחיא אלשיך, וגרה בביתו שנים רבות, עד יום פטירתה, כשרבינו מכבדה בכבוד הראוי לה.
פעם אחת כשאמו ביקשה ממנו איזה דבר, היה זה ביום הפורים בערב שבת קודש בסמוך לשבת קודש, ורבינו הניח את כל ענייני הבית, ורץ
למלא את מבוקשה, אנ"פ שלא היה כמעט סיכוי להשיג אותו באותה העת, העיר אחד מבני הבית ואמר לו: "מה אתה מפחד כל כך ממנה".
אך הרב יחיא המשך ללכת, ומלמל לעצמו, "אני לא מפחד ממנה, אני מפחד מהשכינה!" כך היה רבינו יחיא אלשיך חי באופן מוחשי, את
מאמר רב יוסף בגמי קידושין (א): שכשהיתה באה אמו היה אומר "איך מקמי שכינא דאתיא" פירוש 'איך מקמי שכינה שבה'.

(רבינו יחיא
אלשיך
עמי לד)

לעילוי נשמת

חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן
אליהו ז"ל, יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

לעילוי נשמת

צדקה בת ר' שלמה
תנצב"ה

תפארת בנים

משחקי חברה באהבה ובהנאה

ליהנות משני העולמות...
לימוד בקבוצה מתחת כיפת השמים

לשחקים, הארטיקים והטילונים,
מוחללים ללא הפסקה למשננים
נהנים מהמבצע...

עזיו לגדולות...
סיים את כל
מסכת אבות
בע"פ התלמיד
הנועים

אביאל
וגימה
נ"י

ועל זאת קיבל
תעודת הערכה
וברכה שיה"ר
שיזכה לסיים את
כל הש"ס בע"פ,
אכ"ר

"כסא דנחמתא"
נשגד קמי ידידינו היקר
התורם הנכבד
ה"ה יהודה שרעבי הי"ו
בהסתלקות אבי המשפחה
רפאל בן מארי **סעדיה ז"ל**
אינש דמעלי
איש ישר וירא אלד"ים,
שהודרך ביסורים רבים
תעמוד לו זכותו הרבה,
ובגן עדן לנפשו תהיה מנוחה
את בניו ובני ביתו המב"ה ינחם,
ובתוך אבלי ציון עליהם ירחם
כואבים יחדיו את כאב הבן והמשפחה
הנהלת צוות תלמוד תורה
'עמרת חיים'

זכה השבוע
בהגרלת מבצע
"בפרקי אבותינו"

התלמיד
דביר לוי נ"י

חכמי תימן

הרב יחיאל אלשיך זצ"ל

נולד בצנעא ביי"ג תמוז תרע"ה.
נתייתם מאביו בגיל שש. קיבל
תורה מגדולי דורו, רבו המובהק
הרב סעדיה עוזירי. עמד בראש
ביה"כ אלשיך, שם הרביץ תורה
ברבים. ממנהיגיה הבולטים של
קהילת צנעא. נודע בכח זכרונו
העצום, בור סוד שאינו מאבד
טיפה. גמון ומעמיק, בעל תפילה
ומסורה, מדקדק דווקא, דרשן מחונן,
ומומחה ברפואה טבעית. צניעותו,
ענותו ועדינות נפשו היו למופת.
עלה ארצה ובשנת תשכ"ב נבחר
כחונן התנ"ך העולמי. נודע כאחד
מראשי רבני העדה. פעל גדולות
למען החינוך התורני ולביצור
חומות היהדות. עמד בראש כמה
בתי כנסת בירושלים, ובראש בית
המדרש 'מקור חיים', שיסד הרב
חיים עראקי הכהן. הרבה במעשה
צדקה וגמילות חסדים.

נפטר בירושלים
כ"א חשוון
תשנ"ז זיע"א

התודה...

למשפחות

החפצות בעילום שמם

אשר תמיד עותנים ומוסיפים נדבה
על נדבתם.

יהא רעוא שיתברכו בכל מילי
דמיטב מן קדם מרי שמיא, ופרנסה,
עושר ואנשר יהיו מנת חלקם,
אנ"י.

הברכה...

והשפע ממקור ברכה עלינו

לגרפיקאית **א' נחמן** היקרה
על פעולותיה הרבות למען התלמוד
תורה, ללא כל תמורה ובחפץ
ובשמחה. ישלם ה' לה ולכל בני
ביתה בכפלי כפליים ללא מיצר
והגבלה, וכל אשר יעשו יצליחו.

הערות, הארות ותשובות לחידות
ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
Nahari@enativ.com